



## Geniet van kunst aan en geïnspireerd door het water

*Water heeft met kunst gemeen dat het een beroep doet op uw voorstellingsvermogen. Kunst langs water wordt gebruikt om te prikkelen of om u te wijzen op bijzondere verschijnselen ter plekke. Een scheiding van waterwegen, een bijzonder uitzichtpunt, een knooppunt van land en water. Of de natte omgeving wordt gebruikt voor het creëren van speciale effecten, zoals oxidatie, wat het kunstwerk mooier maakt.*



## Observatorium langs de Dommel

Kunstenaar Frank Havermans, bouwde een observatorium aan de oevers van de rivier bij Sint-Oedenrode. Het van beton gemaakte bouwwerk is met boomschors bekleed en door de in Heeswijk-Dinther wonende kunstenaar ingegraven in het talud. Door het lage uitkijkpunt lijkt het alsof de bezoeker, turend over de akkers, met zijn buik in het gras ligt. Aan de andere kant heeft Havermans een soort kijkgat in zijn bouwwerk gemaakt waardoor je het water van de Dommel onder je ziet stromen. Bij hoog water stroomt het bouwwerk vol, maar dat is geen probleem, het water stroomt er ook weer uit. De kunstenaar liet zich inspireren door omgevallen bomen langs de Dommel. Zijn architectonische bouwwerk maakt door de boomschorsbekleding een natuurlijke indruk. In de loop van de tijd zullen ook allerlei mossen zich in het beton nestelen, waardoor het bouwwerk nog meer in de omgeving zal opgaan. Het kunstwerk is gereed, maar momenteel nog niet bereikbaar. Landschapsarchitect Paul Sproncken werkt aan een wandelpad langs de Dommel, dat nu nog onbereikbare plekken met elkaar zal verbinden.

### Locatie

Aan de Dommel in Rijsingen in Sint-Oedenrode Loop het zijpaadje in tussen Rijsingen nummer 11 en 13.

### Meer informatie

[www.nbks.nl/index.cfm?art\\_id=361](http://www.nbks.nl/index.cfm?art_id=361)







Januskop in Reusel

De tekst onder het vrouwengezicht luidt:

*'Mijn buurman, die dwaas,  
plast Noord naar de Maas,  
ik kan het met hem niet zo vinden,  
misschien dat we ooit  
je weet het maar nooit,  
ons toch in de echt verbinden'*

De tekst onder het mannengezicht luidt:

*'Van de vrouwe hierachter,  
valt te vermelden  
dat ze watert op Nete en Schelde,  
ik zie haar heel graag  
maar steeds blijft de vraag,  
of mijn avances tot nu toe echt telden'*



## Januskop in Reusel

Een Januskop is een oeroud symbool voor tegenstellingen en overgangen. De naam houdt verband met de Romeinse god Janus. De Januskop van Reusel staat op 32 meter boven de zeespiegel op de rug van de waterscheiding tussen noord en zuid met twee gezichten neerkijkend op de twee stroomgebieden. Het vrouwengezicht kijkt richting België waar het water via de Nete naar de Schelde vloeit. Het mannengezicht kijkt naar het water van Waterschap De Dommel waar de beken Reusel en Raamsloop zich samenvoegen in de Dommel, om daarna via de Maas in de Noordzee uit te komen.

### Locatie

Vanaf de burgemeester Willekenslaan in Reusel richting Kleine Cirkel. Langs een schrikhek bij een scherpe bocht na de kleine Cirkel staat de Januskop.

### Meer informatie

[www.janwijten.com/januskop.html](http://www.janwijten.com/januskop.html)

## De schroef van Archimedes

De fontein van de kunstenaar Cragg maakt deel uit van het zogeheten Fonteinplan van 's-Hertogenbosch. Het kunstwerk van Tony Cragg is meer geworden dan een decoratieve fontein. Het is een symbool dat verwijst naar het ontstaan van land en cultuur door menselijk ingrijpen. Craggs 'Schroef van Archimedes' is geplaatst in de vijver van het plantsoen bij de Pettelaarseweg en is vervaardigd uit een legering van koper, nikkel en aluminium. De schroef wordt aangedreven door een elektrische motor die zich onder water bevindt. Het water wordt met een snelheid van ongeveer 30 omwentelingen per minuut 6 meter hoog opgeschroefd. Het wordt met golven uit de schroefmond gestuwd en aan weerszijden valt het er als een watergordijn weer uit. Het water wordt oneindig en schijnbaar nutteloos gecirculeerd, wat in strijd is met de oorspronkelijke werking van het apparaat.

### Locatie

Bij de kruising Hekellaan en de Pettelaarseweg in 's-Hertogenbosch.

### Meer informatie

[www.kunstenpubliekeruimte.nl/werk\\_354.html](http://www.kunstenpubliekeruimte.nl/werk_354.html)



## Het 'Beeld' op Waterpark Groote Beerze

Op de rioolwaterzuivering in Hapert, onderdeel van Waterpark Groote Beerze, staat een machtig groot kunstwerk, 'Beeld' genaamd. Het is een product van architect/kunstfilosoof Bob Arendsen uit Wijchen. Het is een grote roestvrijstalen 'lens' dat uw beeld op het terrein erachter focust. Achter het beeld ziet u in een oude ronde tank rietplanten. De ronde tank symboliseert het zuiveringsproces, waarbij rioolwater door vele ronde tanks wordt geleid. Het riet staat voor het moerasbos en de rietvelden in dit waterpark, die zorgen voor een nazuivering van het rioolwater voordat het naar de Beerze gaat. Het Beeld is met veel liefde en vakmanschap gelast en gemonteerd door smid Adriaan van der Rijdt. Zonlicht en regen zorgen voor een constant veranderend 'Beeld'.

De schroef van Archimedes







## 'SOH19 Kunststof eieren in de vijver bij de TU/e

In een vijver bij de entree van het terrein van de Technische Universiteit in Eindhoven drijven 88 zwarte kunststof eieren, elk met een zonnepaneel. Het vermogen dat deze panelen samen leveren wordt gebruikt om een groot magneetveld op te wekken.

Dit magneetveld op zijn beurt tilt in het midden van de vijver een reusachtige sculptuur omhoog. Hiermee is de hoogte waarop dit grote kunstwerk zweeft dus een direct resultaat van de elementen.

Het vermogen uit de zonnepanelen wordt immers bepaald door de zon (het element vuur), maar ook door de wind (lucht) en de golfslag (water) die invloed hebben op de oriëntatie van de zonnepanelen. Het kunstwerk is als geheel zelfvoorzienend wat betreft energie.

's Nachts verdwijnt de grote sculptuur onder de waterspiegel en midden op een zomerse dag wiebelt het op een hoogte van drie meter statig op en neer. De vijver ligt vlak naast de Dommel. Wilt u genieten van het uitzicht op het kunstwerk en de Dommel, neem dan plaats in Grand Café 'De Zwarte Doos' gevestigd op het TU/e-terrein.

### **Locatie**

Dit kunstwerk ligt voor De Zwarte Doos in Eindhoven, op enkele minuten van het station, vooraan op het TU/e-terrein, aan het Limbopad en direct voor gebouw 'Vertigo' waar het TU/e-logo op het dak staat.

### **Meer informatie**

[natuurkunst.nl/stichting/projectbrochure.pdf](http://natuurkunst.nl/stichting/projectbrochure.pdf)

De kunststof eieren in Eindhoven

